

RIKTLINJE MOBILA TRYGGHETSLARM

Rekommenderad förskrivare

Legitimerad arbetsterapeut

Legitimerad sjuksköterska med kompetens inom demensområdet

Respektive vårdgivare har det slutliga ansvaret för vem som får förskriva vad utifrån medarbetarens kompetens och verksamhetens uppdrag.

Kriterier

Person med funktionsnedsättning som har stora svårigheter att utföra dagliga aktiviteter vilket medför aktivitetsbegränsningar.

- b1141 Funktioner för orientering till rum :
Psykiska funktioner som ger medvetenhet om var man befinner sig, såsom stad, land och den omedelbara omgivningen
- d4602 Att röra sig utanför hemmet och andra byggnader:
Att gå och förflytta sig i närheten av och längre ifrån sitt hem och andra byggnader utan att använda sig av offentliga eller privata transportmedel såsom att gå kortare eller längre sträckor i en stad eller by
Innefattar: att gå eller röra sig längs gator i grannskap, tätort, by eller stad; att förflytta sig mellan städer och längre bort utan att använda transportmedel

Mål med hjälpmedlet

Att patient/brukare ska bibehålla eller öka sin självständighet, och/eller bibehålla eller uppnå ökad aktivitet och delaktighet genom självständig förflyttning utomhus, trots svårigheter att orientera sig.

Att patient/brukare och närstående ska få en ökad upplevelse av trygghet.

Typ av hjälpmedel som kan förskrivas

Mobilt trygghetslarm, exempelvis armband, armbandsur eller halsband där stödperson självständigt eller via larmcentral tar del av patientens/brukarens position genom att:

- Patienten/brukaren skickar ett aktivt larm med sin position genom knapptryckning.
- Ett automatiskt larm skickas när det mobila trygghetslarmet lämnar ett fördefinierat område (geofence/trygghetszon).
- Det mobila trygghetslarmets position söks aktivt (utan att larm har genererats innan).

Typ av möjligheter:

- Förskrivning av hjälpmedel där administration, larmhantering och larmmottagning handhas av stödperson som har egen utrustning för larmhantering/larmmottagning (smarttelefon/surfplatta). Förskrivare har behörighet att administrera under hela tiden patienten/brukaren nyttjar hjälpmedlet, dvs. behörighet att bistå med ändringar av

inställningar, skapa/ta bort användare och följa sin förskrivning och säkerställa att hjälpmedlet används enligt behovsbedömning. Se vidare *Vägledning Mobila trygghetslarm*

- Förskrivning av hjälpmedel där förskrivare ansvarar för administration och larmhantering handhas av extern larmcentral som kontaktar utsedd(a) stödperson(er). Se vidare *Vägledning Mobila trygghetslarm*

Patient/brukaren kan erbjudas råd, anpassning och utbildning kring egen utrustning (exempelvis smart telefon), som kan användas för sökning av position.

Risk för personskada

- Liten risk för tillbud vid användning, utgör troligen ej skada för patient/brukare

Detta är en tekniskt komplex produkt som navigerar efter satelliter och/eller mobilnät. Dålig mottagning eller andra störningar kan omöjliggöra eller försvåra att aktuell position blir korrekt.

Stödperson behöver ha internetuppkoppling på sin teknik för att kunna få enhetens position via app eller larmcentral.

Det är mycket viktigt att batteriet laddas enligt anvisningar eftersom det annars inte finns möjlighet att skicka och/eller ta emot aktuell position.

Oövervakad laddning kan medföra brandrisk.

Viktigt att vara medveten om att det alltid är det mobila trygghetslarmets position som visas, patient/brukares position kan inte visas om enheten inte tas med.

Inom området Mobila trygghetslarm förskrivs hjälpmedel som är konsumentprodukter, förskrivaren ansvarar att en riskanalys är framtagen i det specifika ärendet. Allmän riskanalys finns framtagen för hjälpmedlen som finns i bassortimentet.

Riskanalys kan göras i samråd med hjälpmedelskonsulent.

Information om konsumentprodukt som förskrivet hjälpmedel – Mobilt trygghetslarm.pdf
<https://www.regiondalarna.se/plus/hjalpmedel/hjalpmedelsomraden/fjarrtillsyn/>

Kostnad för tillbehör/förbrukningsdelar som betalas av patient/brukare

Eventuell samtalskostnad/samtalstaxa utöver det som ingår i abonnemanget.

Andra tillbehör utöver de som ingår vid förskrivning.

Råd i förskrivningsprocessen

Det rekommenderas att förskrivningen föregås av en vårdplanering eller SIP (samordnad individuell plan).

Förutom kunskap om förskrivningsprocessen rekommenderas förskrivaren ha kännedom om sortiment samt kunskap om metoder för bedömning, utprovning och uppföljning av mobila trygghetslarm.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter får tekniska lösningar inte innebära olagliga tvång och måste vara etiskt försvarbara.

Behovsbedömning

Förskrivaren gör en behovsbedömning utifrån patientens/brukarens livssituation. Bedömning görs av behovets omfattning, regelbundenhet och dignitet.

Några frågor att ta i beaktning:

Har patienten/brukaren vana att vara ute och promenera men riskerar att hamna i en riskfylld situation på grund av nedsatt orienteringsförmåga? Hur ofta sker det? Hur påverkar detta patienten/brukaren aktivitetsförmåga och eller delaktighet?

Hur stor oro finns det hos patient/brukare och dess närstående vid självständig förflyttning utomhus? Kan tryggheten stärkas och aktivitetsförmågan och/eller delaktigheten öka med hjälp av hjälpmedel?

Prova ut, anpassa och välj lämplig/specifik produkt

Överväg möjligheten att använda redan befintlig utrustning hos patient/brukare och stödperson, exempelvis smart telefon.

Vid val av lämplig produkt ska hänsyn tas till patientens/brukarens förkunskaper, förmåga till nyinlärning och behov av ytterligare funktioner. Hänsyn behöver tas till stödpersons möjlighet att nyttja befintliga teknik och dennes teknikvana.

Vid val av lämplig produkt behöver hänsyn tas till vilka förutsättningar det finns för stödperson att sköta administration, larmhantering och larmmottagning.

Hjälpmedlet kräver regelbunden laddning, förskrivaren behöver därför försäkra sig om att det finns stödperson(er) som kan tillse att laddning sker.

Inhämtning av samtycke

Samtycke krävs och ska dokumenteras vid förskrivning av Mobila trygghetslarm. Det är ofta svårt att få samtycke av personer som har nedsatt autonomi. Annan än den enskilde, exempelvis läkare eller närstående, kan inte ge samtycke i personens ställe.

Se dokument, *Inhämtning av samtycke vid förskrivning av hjälpmedel som kan utgöra en begränsningsåtgärd* för olika former av samtycke.

<https://www.regiondalarna.se/plus/hjalpmedel/bestallning-och-leveranser/bestallning-av-hjalpmedel/>

Ett samtycke oavsett form gäller inte för all framtid. I praktiken omprövas samtycket varje gång skyddsåtgärden eller begränsningsåtgärden används. Det gäller att vara lyhörd för personens signaler och reaktioner på åtgärden om denne har svårt att uttrycka sig. Personen kan exempelvis själv ta av sig hjälpmedlet om denne inte önskar ha det på sig eller inte vill visa sin position.

Informera, Instruera och träna

Förskrivaren ansvarar för introduktion och inträning av förskrivet hjälpmedel.

Uppföljning och utvärdering

Förskrivaren ansvarar för uppföljning av förskrivet hjälpmedel. I de fall ärendet överrapporteras övergår även ansvar för uppföljning.

Tid för uppföljning planeras tillsammans med patient/brukare utifrån behov.

Vid återlämning av förskrivet hjälpmedel ansvarar förskrivaren för rensning av personuppgifter för både patient/brukare och stödperson(er) i systemet enligt GDPR. För vidare information, se dokument *Vägledning Mobila trygghetslarm*.

Leverantör av hjälpmedel och tjänster

Dalarnas Hjälpmedelscenter, Hjälpmedel Dalarna enligt Hjälpmedelsnämnden Dalarnas avtal.

Framtagen av

Tobias Egerth hjälpmedelskonsulent, Jenny Jansson hjälpmedelskonsulent.

Sortimentsgrupp Larm och omgivningskontroll 2024-06-14

Charlotta Mellegård, Jessica Solborg, Veronica Frisk, Linnéa Olebark, Kristina Scott, Ingrid Wåhlstrand.

Godkänd och fastställd av

Beredningsgrupp Hjälpmedel, Hjälpmedelsnämnd Dalarna 2025-02-27

ISO kod

22 29 12